

Rapport Modum kommune

Gjelder utlysning fra Kulturdepartementet 15. september 2016.

Søknad om midler til pilotprosjekt.

Innovativ og systematisk innsats for at barn som lever i inntektsfattige familier skal få delta i fritidsaktivitet.

1. Sammendrag

Gjennom samarbeid med frivillige lag og organisasjoner, private aktører og Modum kommune er det etablert en samarbeidsplattform som skal sikre at alle barn og unge har mulighet til å delta i en fritidsaktivitet sammen med andre uavhengig av foreldrenes sosiale og økonomiske situasjon. Løsningen, som består av flere tiltak, er utviklet i tett dialog med de som skal bruke løsningene. Tiltakene er hovedsakelig universelle og består av:

- En ny digital oversikt over alle lokale fritidsaktiviteter hvor det er enkelt å finne fritidsaktiviteter ut i fra alder, bosted og interesse: www.fritid123.no.
- Et system for informasjonsspredning og rekruttering til fritidsaktivitetene.
- Implementering av **ALLE**med-verktøyet i frivillige lag og foreninger.

Resultatet er økt kunnskap om bredden av fritidsaktiviteter hos både innbyggere og ansatte, endrede arbeidsmetoder og arbeidsområder for flere av kommunens ansatte i alle sektorer, økt dialog med frivillige lag og foreninger, samt økt kunnskap og bevissthet hos kommunalt ansatte og frivillige lag og foreninger om barnefattigdom.

2. Formål

Modum kommune skal gjennom samarbeid på tvers av tjenester, med nabokommunene Sigdal og Krødsherad og i samarbeid med frivilligheten og private aktører sørge for at alle barn og unge i Modum har mulighet til å delta i minst en fritidsaktivitet sammen med andre (jfr Fritidserklæringen 2016).

3. Målgruppe

Målgruppen er barn og unge som i liten grad deltar i fritidsaktiviteter. Det legges spesiell vekt på å nå barn og unge fra lavinntektsfamilier, samt familier med innvandrerbakgrunn.

4. Organisering

Prosjektet er organisatorisk plassert ved Frisklivssentralen i Modum kommune. Det ble etablert en styringsgruppe bestående av etatsleder kultur, etatsleder undervisning, etatsleder helse og sosial og leder Frisklivssentralen.

Prosjektet har vært tema i tverrsektoriell gruppe for folkehelse og styringsgruppa har rapportert til rådmannens ledergruppe. Prosjektet er forankret i regionrådet for Modum, Sigdal og Krødsherad. Kommunestyret er orientert om arbeidet gjennom orienteringssaker og muntlig presentasjon.

Arbeidsgruppa har bestått av en representant for hver sektor; Ungdomsleder (ansatt i kulturetaten), Miljøterapeut ved en av barneskolene (undervisningsetaten) og prosjektleder ansatt ved Frisklivssentralen i Modum (helse- og sosialetaten).

Det er avholdt en rekke dialogmøter med barn og ungdom hvor hensikten har vært å få kunnskap om hvilke barrierer de unge opplever for deltakelse i fritidsaktiviteter, utarbeide forslag til tiltak, vurdere hvordan disse tiltakene må utformes for å være attraktive for barn og unge, samt kontinuerlig justering og videreutvikling av tiltakene. Flere elever i barneskolen, ungdom på ungdomshuset og i ungdomsrådet, samt ungdom som mottar ulike målrettede tiltak for å delta i fritidsaktiviteter har deltatt i dette arbeidet.

Det har vært avholdt dialogmøter med ansatte som møter barna og deres familier for å få ytterligere kunnskap og innspill, samt for å skape eierskap til løsningen gjennom tidlig involvering. Ungdomsarbeidere på ungdomshuset, miljøterapeuter / miljøarbeidere på barneskolene, lærere, utekontakten, NAV, flyktningetjenesten, helsestasjon, frisklivssentralen, tjenester til funksjonshemmede, fysio/ergo tjenesten og kulturkontoret er tjenester som har gitt innspill og deltatt i utviklingsarbeidet.

5. Bakgrunn

Modum kommune er en lavinntektskommune. 289 barn i Modum, dvs. 12 prosent, lever i husholdninger med vedvarende lavinntekt (Bufdir.no). Fritid blir pekt på som en av de viktigste prioriteringene for å skape et godt oppvekstmiljø i Modum kommunes [Strategiplan for barn og unge](#) (vedtatt juni 2017). I strategiplanen fremheves viktigheten av å øke kvaliteten på de universelle tiltakene i kommunen. Kunnskap om, og dialog med, utsatte målgrupper legges til grunn for utformingen av de universelle tiltakene rettet mot hele befolkningen.

5.1. Målrettede tiltak

Modum kommune har hatt en del målrettede tiltak forankret i ulike tjenester. Det var behov for en oversikt og samordning disse. Nedenfor følger en kort redegjørelse, samt beskrivelse av styrker og svakheter ved de ulike ordningene som har vært benyttet.

Opplevelseskortet. 30 opplevelseskort deles ut årlig av NAV, helsestasjon/skolehelsetjenesten, barnevern og flyktningetjenesten. Kulturetaten har ansvaret for å koordinere tiltaket. Kortet gir gratis inngang på en del enkeltaktiviteter for kortinnehaver i følge med en venn/et familiemedlem. Kortet skiller seg fra lignende tilbud ved at kortinnehaver har muligheten til å invitere med seg noen andre på en positiv opplevelse, som også kan bidra til mulig praktisk gjennomføring av aktivitetene.

Kortinnehaver får betalt medlems- og aktivitetskontingent til en organisert fritidsaktivitet av kulturetaten. Kortene gis i hovedsak til enkeltpersoner, mens noen kort gis til familier. Kortet er mest brukt til enkeltaktiviteter som kino og svømmehall. Betalt medlems- og aktivitetskontingent var lite brukt i 2016 / 2017, men med bedre oppfølging ved valg av og påmelding til aktivitet, ser man tendenser til stigende bruk. En av styrkene med kortet er at de unge får delta i en selvvalgt aktivitet. Svakheter ved kortet er at det kun gis til 30 barn, så mange som har behov for kortet får det ikke. Noen opplever det også som stigmatiserende og ønsker ikke å ta imot kortet. Det er et mål at flere barn skal bruke kortet for å delta i organiserte fritidsaktiviteter.

Aktiv UNG. Aktiv UNG er et aktivitetstilbud til 35 barn og ungdom fra 5. – 10. klasse.

Aktivitetene ledes av fritidskontakter som har mulighet til å hjelpe de barna / ungdommene som trenger det med påminnelse i forkant av aktiviteten, transport og eventuelt følge til og fra aktiviteten. I aktiviteten er det fokus på mestring, bevegelsesglede og sosiale relasjoner. Aktiv UNG gis til de som ikke deltar i organisert fritidsaktivitet og som miljøarbeider på skolen eller helsesøster vurderer at kan ha nytte av tilbudet. Det er et mål at de som deltar skal finne frem til ordinære fritidsaktiviteter som de ønsker å fortsette med.

Frisklivssentralen har ansvaret for gjennomføring av aktivitetene. Evalueringen viser at dette tilbudet er en viktig brikke for å få utsatte barn med i fritidsaktiviteter. Den viste også at en del av barna blir værende i aktiv UNG over flere år.

Aktivitet for moroskyld. Aktiviteter som er åpne for alle, ikke koster noe, og som man kan droppe in og ut fra. Det er fokus på mestring og ikke konkurranse. Aktivitet for moroskyld er et samarbeid mellom frivillige lag, ungdomshuset, utekontakten og svømmehallen. Samarbeidet koordineres ved Frisklivssentralen i Modum.

Fritidskontaktordningen. Man kan søke om fritidskontakttjenesten. Det fattes vedtak om fritidskontakt etter helse- og omsorgstjenesteloven eller barnevernloven. Ordningen har akkurat vært igjennom organisatoriske endringer lokalt hvor man også har gått fra en utelukkende individuell ordning til en gruppebasert ordning hvor man får tilbud om deltakelse i aktivitetsgrupper.

Sosialhjelp (NAV): Familien kan søke om sosialhjelp for å dekke utgifter til fritidsaktiviteter. NAV oppgir at mange forbinder det med skam å søke om dette, og en konsekvens kan være at barnas deltakelse begrenses.

Flyktingetjenesten: Flyktingetjenesten i kommunen dekker utgifter knyttet til noen fritidsaktiviteter for barn av deltakere på introduksjonsprogrammet. Når foresatte er ferdige på introduksjonsprogrammet opplever tjenesten at det er behov for informasjon om fritidsaktiviteter, og at økonomi kan være en barriere for videre deltakelse i fritidsaktiviteter.

Utekontakten: Utekontakten samarbeider tett med skolene, er tilstede når det er ungdomsklubb og har åpen aktivitet i gymsalen. De har med seg mindre grupper av ungdom på ulike friluftaktiviteter som f. eks. kano, fiske og overnatting ute.

5.2. Universelle tiltak

Kulturetaten gir tilskudd til drift av foreninger for barn og ungdom. Tilskuddet gis ved skjønnsmessig vurdering på grunnlag av foreningens regnskap, budsjett, aktivitetsnivå, planer og målgruppe. I tillegg gis forhøyet tilskudd til lag og foreninger som har allidrettstilbud, er med på oppleveleskortet, arbeider aktivt med integrering av flyktninger i kultur og fritidsaktiviteter og/eller har aktiviteter med lave kostnader og lite krav til utstyr.

BUA i Modum er en utstyrssentral hvor alle kan låne utstyr til idrett, friluftsliv og sport gratis. BUA ble åpnet i 2016.

6. Løsning

Nedenfor følger en beskrivelse over tiltakene som har vært prøvd ut. Resultatene presenteres i resultatdelen av rapporten.

Arbeidet med å utvikle tiltakene var preget av dialog og samspill med de som i fremtiden skal ha glede og nytte av den. I dialogmøter med barn og unge, ansatte som jobber tett med målgruppene og frivillige lag og foreninger utpekte de seg et behov for at en samarbeidsmodell må være så enkel og gjennomsluktig som mulig, med minst mulig byråkrati slik at det skal være lett for alle parter.

6.1. Fritid123.no – oversikt over alle fritidsaktiviteter

Barna og ungdommene påpekte en rekke ganger at informasjon var en mangelvare. De hadde behov for en oversikt over absolutt alle fritidsaktiviteter, og mente det var viktig at informasjon om den oversikten kom ut til alle barn og ungdom. De mente det var en særdeles dårlig ide å ha fritidsaktiviteter med lav terskel for deltakelse på en egen oversikt slik som førsteutkastet var; «Dere må ha de kule og de ukule aktivitetene på det samme stedet.» «Det er sikkert bra oversikt for dere og helsesøstre og foreldre og sånn, men det er ingen ungdom som har lyst til å gå på lavterskelaktiviteter». Det ble laget ei lang, lang liste over alle aktiviteter. Tilbakemeldingen fra ungdomsrådet var klar; «Bra at dere har fått med dere alt, men den er for 90 talls. Se til finn.no. det funker».

Med bakgrunn i innspillene fra de unge ble e www.fritid123.no videreutviklet med finn.no som modell. Søkefunksjonen skal gjøre det enkelt å søke opp alle de organiserte fritidsaktivitetene som finnes i nærmiljøet. Søkefunksjonen er utviklet slik at det skal være lett for barn, unge, foresatte, lærere og ev helsepersonell å søke opp fritidsaktiviteter, ut i fra alder, interesse og bosted. Det er mulig å finne organiserte fritidsaktiviteter som det ikke koster noe å delta på, og fritidsaktiviteter som er tilrettelagt for personer med ulike typer funksjonsnedsettelse eller lag / foreninger som er åpne for å tilrettelegge aktivitetene.

Det er til nå samlet 224 ulike organiserte fritidsaktiviteter på nettsiden som gjelder for Modum og nabokommunene Sigdal og Krødsherad. Flesteparten av aktivitetene er i regi av frivillige lag og foreninger, noen er i kommunal regi og andre er organisert av private aktører. I tillegg til informasjonen i søkefunksjonen er det lagt inn tilhørende informasjon til hver aktivitet;

- beskrivelse av aktiviteten
- hvilke forkunnskaper som kreves for å delta
- hva slags utstyr som trengs (og om det eventuelt kan lånes)
- hvilke kostnader man må påregne
- hvilken forening det er som arrangerer
- kontaktperson og adresse
- bilde eller film som illustrerer aktiviteten

Filter

- STED**
- Åmot (50)
 - Eggedal/N.Eggedal (26)
 - Geithus (52)
 - Krøderen (20)
 - Nerstad (16)
 - Noresund (31)
 - Prestfoss (35)
 - Simostranda/Haugfoss (14)
 - Vikersund (62)
- ALDERSGRUPPE**
- Baby (12)
 - Barn (124)
 - Eldre (120)
 - Ungdom (151)
 - Voksne (149)
- AKTIVITET**
- Annet (44)
 - Friluftsliv (32)
 - Idrett (84)
 - Kultur (60)
 - Mosjon (115)
 - Sosiale aktiviteter (54)
 - Treningssenter (15)
- MILJØ**
- I vann (19)
 - Innendørs (154)
 - Utendørs (105)
- PRIS**
- Det er kostnader tilknyttet

Aktiviteter funnet på søk:

Allidrett – Vestre Spone IF

Vestre Spone IF har all-idrett fra 3-6 år, men og går blant annet på ski om vinteren dersom det mye annet på sommeren. Praktisk: Medlemsk 100-200 kroner pr år. Hvis du trenger å låne sk

Les mer om Allidrett – V

Aktivitetstype: Idrett Sted: Åmot, Geithus, Simostranda/Haugfoss Målgruppe: Barn

Åpne spillkvelder – Modum sjakkklubb

Vi har åpne spillkvelder 2 ganger i måneden. I Modum og Omegn. Det koster ingenting å vær for datoer for åpne spillkvelder. Ingen utstyr ti facebook: Modum Sjakkklubb

Les mer om Åpne spille

Aktivitetstype: Annet Sted: Åmot Målgruppe: Barn, Eldre, Ungdom, Voksne

Boksing – Aamot IF

Barnas Røde Kors (BARK)

Krødsherad Røde Kors tilbyr allsidige og varierte aktiviteter for barn i barneskolealder. Aktiviteten passer for alle og du trenger ikke noe annet av klær og utstyr enn det du har på skolen til vanlig (tøy til å være ute og inne i). Aktiviteten koster ikke noe og er første mandag hver måned. Ta kontakt for mer informasjon.

Du finner Krødsherad Røde Kors på facebook: Krødsherad Røde Kors

Sted: Krøderen, Noresund

Miljø: Innendørs, Utendørs

Tilrettelegging: Aktiviteten kan tilrettelegges - ta kontakt

Røde Ko

Arrangør: Krødsherad Roede Kor

Nettside for aktivitet

Kontaktperson

Steinar Bjerkerud:
steinar_bjerkerud@hotmail.com
905 31 060

Hvor:

Noresund og Krøderen

Aktivitetstyper: Annet, Friluftsliv
Kultur, Sosiale aktiviteter

Målgruppe: Barn

Frivillige lag og foreninger, kommunale tjenester og private aktører som hadde organiserte fritidsaktiviteter ble invitert til å legge inn informasjon om hvilke faste organiserte fritidsaktiviteter de har. Ca 40 lag og foreninger responderte på dette og la inn fritidsaktiviteter. De resterende 180 har vi kontaktet og lagt inn informasjonen for.

Oversikten oppdateres fortløpende, i tillegg til at det er lagt opp til en årlig hovedoppdatering. Dette blir implementert i drift fra 2018. Lag og foreninger kan enkelt legge inn aktiviteter selv (<http://www.fritid123.no/legg-til-fritidsaktivitet/>). På fritid123.no finner man også informasjon om BUA utstyrssentral og fritidskontaktordningen.

6.2. Implementering av nettsiden og arbeid med fritid

Barna og ungdommene var tydelige på at det var viktig at informasjon om nettsiden og hvor man kunne låne utstyr (BUA) kom ut til alle barn og unge, ikke bare de som trengte det mest. De foreslo at den skulle synliggjøres gjennom lokale medier og facebook, i tillegg til at lapper kunne deles ut på skolen og at lærerne kunne snakke med elevene om fritid på samtaletimen. Ungdommene mente faktisk at lapper var vel så viktig som sosiale medier når det var noe nytt som kom; «ellers bare scroller vi forbi».

For at et universelt tiltak som www.fritid123.no skal ha den effekten vi ønsker, er det essensielt at den er godt kjent hos innbyggerne i kommunen. Det er et mål at i løpet av 2018 skal alle innbyggere i Modum skal vite at på fritid123.no kan de finne hvilke fritidsaktiviteter som finnes. Et annet mål er at alle ansatte skal kjenne til nettsiden og kunne informere om den til de målgruppene de har kontakt med. Noen innbyggere vil ha behov for at ansatte bruker tid på å gå gjennom nettsiden med dem.

Til innbyggerne

Informasjon om nettsiden formidles direkte til innbyggerne. Det er utarbeidet eget informasjonsmateriell. Det er utviklet plakater og rollups. I januar 2018 var det pressekonferanse med lansering av den nye nettsiden. Den resulterte i omtale i lokalavisa Bygdeposten, TV Modum, lokalradio og på NRK Buskerudsendingen. Lenker / kopier av sakene ligger nederst i dette dokumentet. Nettsiden er markedsført gjennom sosiale medier, Frisklivssentralens faste side i lokalavisa og gjennom Modum kommunes facebookkanaler og hjemmeside.

Til innbyggerne via ansatte i Modum kommune

Implementeringsarbeidet hos kommunens ansatte begynte samtidig som planleggingen av nettsiden. Nettsiden viser alle fritidsaktiviteter for alle aldersgrupper. Det ble tidlig etablert dialog med ansatte i alle sektorer; lærere, ungdomsarbeidere, flykningetjenesten, frisklivssentralen, NAV, helsestasjon, utekontakten, miljøarbeidere og boliger for funksjonshemmede, om hvilke behov de så, og hva slags rolle de kunne se for seg å ha, i arbeidet for at alle barn og unge skulle få delta i minst en fritidsaktivitet. Det er et pågående og kontinuerlig arbeid å implementere arbeid med fritid i alle virksomheter. Det er gjort noen erfaringer dette året i de ulike virksomhetene. Dette vil beskrives i resultatdelen senere i rapporten.

6.3. Implementering av ALLEMED i frivillige lag og foreninger

Prosjektleder deltok på årsmøte i idrettsrådet. I etterkant ble det avholdt et møte med representanter fra noen idrettslag, Barnas Røde Kors og korps. I disse møtene kom det frem at flere lag og foreninger har gode ordninger for å inkludere barn og unge uavhengig av foresattes økonomi når de ønsker å være med i aktiviteten. Deres største utfordring er at disse barna ofte ikke kommer i det hele tatt. Spørsmålet som stilles ofte er; «Hvordan skal vi finne de barna?» Kommunen møter alle barn og unge i ulike faser i livet. Kommunens ansatte i ulike sektorer har en unik mulighet til å treffe alle barn, inkludert disse barna. Et samarbeid for å følge opp fritidserklæringen bygges derfor rundt **ALLEMED** og fritid123.no. Det ble lyst ut et lokalt lite stimuleringsstøtte rettet mot lag og foreninger for å implementere **ALLEMED**. Alle lag og foreninger som hadde organiserte fritidsaktiviteter for barn mellom 5 – 12 år fikk muligheten til å søke om dette. Følgende lå til grunn for samarbeidsavtalen:

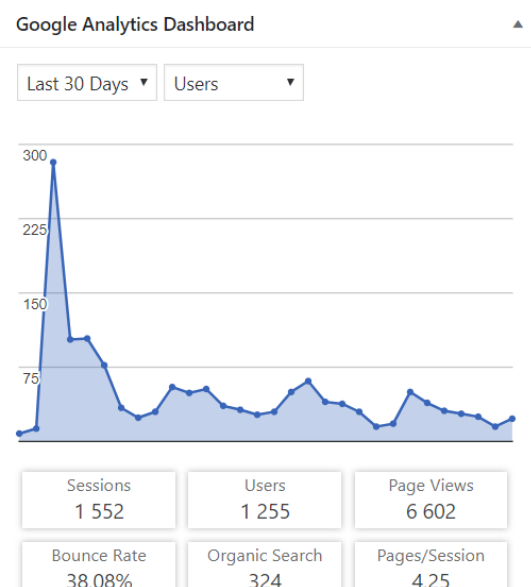
- De lagene som mottar stimuleringsstøtte skal gjøre informasjon om sine fritidsaktiviteter tilgjengelig.
- Lagene / foreningene skal jobbe aktivt med inkludering ved å gjennomføre teamdugnad internt i klubben og dele erfaringer i lokalt **ALLEMED** nettverk.
- Kommunens ansatte har ansvar for å informere om relevante fritidsaktiviteter gjennom Fritid123.no til innbyggerne i kommunen.
- Kommunen inviterer lag og foreninger til å delta i lokalt **ALLEMED** nettverk hvor erfaringer kan deles.

7. Resultater

7.1. Økt kunnskap om hvilke fritidsaktiviteter som finnes

Mange blir overrasket over hvor mange fritidsaktiviteter som finnes. «Du trenger ikke reise en time inn til Oslo for å finne ut om du kanskje liker bueskyting eller curling» og «nå har jeg funnet ut at vi har kaninhopping, curling og trekkspillag» er utsagn fra representanten for Ungdomsrådet i Modum under [pressekonferansen](#). Andre tilbakemeldinger vi har fått er at «det bør ikke være nødvendig med flere fritidsaktiviteter i Modum. Her finnes det noe for absolutt alle! Vi må jo bare gjøre det kjent».

Antall besøkende på nettsiden fritid123.no er dokumentert, og henger nøye sammen med markedsføringen av den. Figuren til høyre viser antall besøkende på nettsiden de siste 30 dagene (hentet ut 12.02.18). På disse 30 dagene har 1255 besøkende vært inne på nettsiden 1552 ganger. Det høyeste punktet på grafen er samme dag som det ble avholdt pressekonferanse hvor rundt 300 besøkte nettsiden. Etter dette er det kjørt

Figur 1: Antall besøkende på nettsiden de siste 30 dagene (tatt ut 12.02.18)

kampanje på facebook, samt at nettsiden er delt via kommunens kanaler på sosiale medier. Besøksantallet varierer mellom 15 og 60 brukere hver dag. Foreløpig kan det se ut til at mandager og tirsdager er de dagene flest besøker nettsiden. Vi vet foreløpig ikke noe om grunnen til dette. Modum, Sigdal og Krødsherad har til sammen litt under 20.000 innbyggere. Det er viktig å fortsette å markedsføre nettsiden i ulike kanaler for å nå alle innbyggere.

7.2. Økt fokus og endrede arbeidsmetoder har ført til økt deltakelse i fritidsaktiviteter

Lærere, miljøarbeidere, utekontakten, flyktningetjenesten, NAV, tjenester til funksjonshemmede, Frisklivssentralen, Mestringsenheten, Helsestasjon, saksbehandlere i helse og sosial og Rask Psykisk Helsehjelp er eksempler på kommunale virksomheter som sier at de har fått et nytt og nyttig verktøy i arbeidet med fritid og som bruker nettsiden jevnlig i møte med innbyggere som søker fritidsaktiviteter.

Det å sette søkelyset på fritid og betydning av å delta i organiserte fritidsaktiviteter har ført til endret praksis og bruk av nye arbeidsmetoder innen flere av de kommunale virksomhetene.

- Det er allerede eksempler på at behovet for mer ressurskrevende målrettede tiltak, som for eksempel fritidskontakt, i enkelte tilfeller kan falle bort fordi man heller gir hjelp til å finne eksisterende fritidsaktiviteter som imøtekommer personens behov.
- Lærerne og miljøarbeiderne på en av barneskolene i Modum har denne høsten hatt fokus på fritid på samtaletimene. Lærerne hadde fra før god oversikt over hvilke elever som drev med noen form for fritidsaktivitet og hvem som ikke gjorde det, men de hadde ikke noen enkle redskap tilgjengelig for å gjøre noe med det. I forkant av samtaletimene denne høsten elevene i oppdrag å sjekke ut nettsiden fritid123.no og se om de fant noe de likte. På samtaletiden etterpå fulgte læreren opp tråden sammen med foresatte og eleven. Flere elever fant fritidsaktiviteter de hadde lyst til å prøve, og flere dro for å prøve ut nye aktiviteter. Noen gikk sammen med klassekamerater, andre hadde med seg foresatte til nye aktiviteter. Lærerne og miljøarbeidernes forslag er at det bør etableres faste rutiner for å informere om nettsiden på foreldremøte årlig, samt at fritid bør være et fast punkt på samtaletiden hvert år. Disse erfaringene deles med de øvrige skolene i Modum.

7.3. Kompetanseutveksling og dialog med frivillige lag og organisasjoner

I prosessen med å utvikle og legge inn fritidsaktiviteter på nettsiden, hadde ansatte i kommunen telefonkontakt med nesten alle lag og foreninger i området. Mange opplever det positivt at noen fra kommunen ringer og er opptatt av hva de gjør. Samtidig får flere ansatte førstehåndkunnskap om bredden av fritidsaktiviteter for målgruppen de jobber med, samt eierskap til nettsiden. I flere av samtalene fikk man en god erfaringsutveksling rundt økonomi som barriere for deltakelse i fritidsaktiviteter, samt muligheter for å tilrettelegge

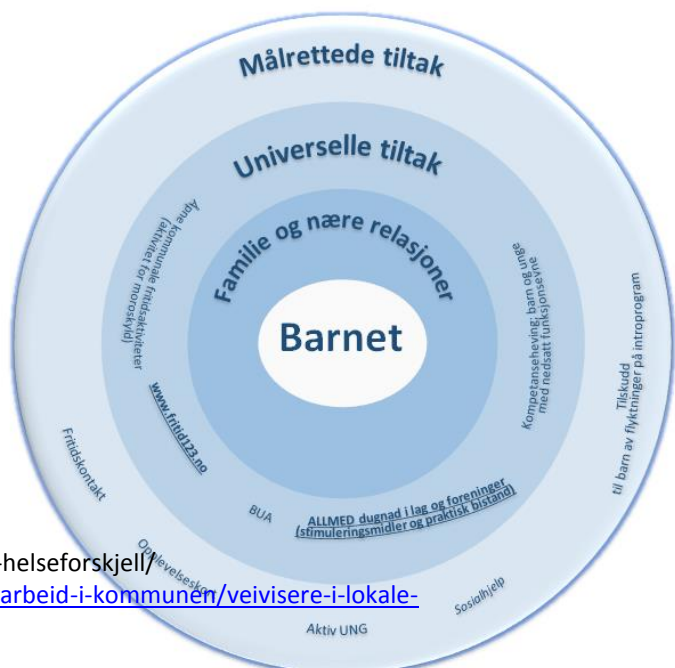
for funksjonshemmede. Mange kontaktpersoner i lag og foreninger sa de var usikre på dette med tilrettelegging for funksjonshemmede og hadde litt spørsmål rundt dette. I løpet av telefonsamtalen konkluderte mange med at de var åpne for å tilrettelegge for funksjonshemmede. Altså gav denne dialogen i mange tilfeller gav økt kunnskap, innsikt og trygghet hos både ansatte i Modum kommune og kontaktpersoner i lag og foreninger

To foreninger søkte midler for å implementere **ALLEMED**. En annen forening har gjennomført **ALLEMED** dugnad uten å søke om midler. Erfaringene de gjør vil legge grunnlag for å jobbe med implementering av **ALLEMED** i flere lag og foreninger. Tilbakemeldingene var at det var tungvint å søke midler om å bli **ALLEMED** klubb gjennom piloten vi utviklet. Til neste år vil de lagene som ønsker å jobbe med **ALLEMED**, gis et forhøyet tilskudd gjennom Kulturetats etablerte tilskudd til drift av foreninger for barn og ungdom. Dette tilskuddet er beskrevet innledningsvis. I tillegg gis fortsatt forhøyet tilskudd til lag og foreninger som har allidrettstilbud, er med på opplevelseskortet, arbeider aktivt med integrering av flyktninger i kultur og fritidsaktiviteter og/eller har aktiviteter med lave kostnader og lite krav til utstyr.

7.4. Endret fokus; fra målrettede til universelle tiltak

Universelle tilbud som kombineres med tiltak som sørger for at tilbudet også når fram til vanskeligstilte grupper, vil ofte ha positiv helseeffekt for alle, men gjerne størst effekt der behovet er størst.¹Høyrisikostrategier alene er ikke tilstrekkelig.²Modum kommune vedtok ny [strategiplan for barn og unge](#) i 2017. I denne fremheves viktigheten av å øke kvaliteten på de universelle tiltakene i kommunen. God kvalitet på disse reduserer behovet for målrettede tilbud, og øker muligheten for å mestre livet. Dette betyr også at ressursbruken må vris for øke kvaliteten på de universelle tilbudene i kommunen. Når det er behov for målrettede tiltak, skal tiltakene være kunnskapsbaserte og så treffsikre som mulig, og de må iverksettes tidlig nok. Det skal alltid jobbes forebyggende.

Tilbakemeldingene fra de barna og ungdommene som har gitt innspill, pekte også på behovet for informasjon til alle. Derfor er det i 2017 blitt prioritert å iverksette universelle tiltak i forhold til fritid i Modum kommune. Figuren til høyre viser hvilke tiltak Modum kommune har i dag for å sikre deltakelse i fritidsaktiviteter. Tiltakene som er understreket er nye tiltak i forbindelse med prosjektet.

¹ <https://www.fhi.no/hn/helse/utjevning-av-sosiale-helseforskjell/>

² <https://helsedirektoratet.no/folkehelse/folkehelsearbeid-i-kommunen/veivisere-i-lokale-folkehelseiltak/prinsipper-for-tiltaksutforming>

Figur 2: Oversikt over tiltak i Modum kommune på området fritid

I lys av den kunnskapen man har fått gjennom dette arbeidet vil det være behov for å gjennomgå og justere de målrettede tiltakene. Man må se til at de ulike tiltakene ikke overlapper hverandre, og at alle aktører jobber mot felles overordnede mål. Det er gjort noen endringer og justeringer i de målrettede tiltakene allerede:

- Noen «**aktivitet for moroskyld**» aktiviteter vil avvikles da det finnes aktiviteter som svarer til de samme behovene i frivillige lag og foreninger. Kommunens ressurser skal heller gå til å lede og hjelpe barn og unge inn i eksisterende aktiviteter.
- For 2018 styrker man samarbeidet med frivillige lag og foreninger slik at «**aktiv UNG**» i større grad blir en bro til andre fritidsaktiviteter for de barna som kan delta i en ordinær fritidsaktivitet. Man differensierer også behovet for hjelp i større grad en tidligere, slik at hver enkelt familie får akkurat den hjelpen de trenger for at barna skal få delta.
- Når saksbehandlere behandler søknader om **fritidskontakt** så er det nå felles prosedyre å først orientere seg i de tilbudene som allerede finnes. Det er kjøpt inn Ipader til bruk ved hjemmebesøk. Dette gjør det mulig å enkelt søke og finne frem til fritidsaktiviteter som kan være aktuelle. Det informeres om den nye nettsiden på kurs for fritidskontaktene.
- For 2018 vil oppfølgingen av de som får **Opplevelseskortet** styrkes, særlig med hensyn til evt. innmelding i lag og forening. Det informeres også om at på fritid123.no kan man søke opp organiserte fritidsaktiviteter som ikke fører med seg noen kostnader. Opplevelseskortet skal evalueres i løpet av 2018, og da sees i sammenheng med erfaringene vi får gjennom arbeidet med fritid123.no og **ALLEMED**.

8. Erfaringsdeling

Informasjon om løsningen er delt med mange kommuner gjennom nettverkssamling i forbindelse med prosjektet i Vadsø, på samling for frisklivssentralene i Buskerud og Nordland, på Fylkesmannens fagkonferanse for mennesker med utviklingshemming. Løsningen er delt på [ldebank for frisklivssentraler](#). Flere andre kommuner har tatt direkte kontakt og vist interesse for løsningen. Det er et mål at denne løsningen kan gjøres tilgjengelig for flere. Det har nylig vært dialog med fritidforalle.no, som er et nasjonalt nettsted knyttet til fagfeltet støttekontakt, kultur og fritidsdeltakelse, samt ALLEMED.no, om å dele erfaringer i disse to foraene.

9. Mediesaker

TVModum: <http://www.tvmodum.no/samler-alle-aktiviteter-pa-en-nettside/>

NRK Buskerudsendingen: <https://radio.nrk.no/serie/distriktsprogram-buskerud/DKBU01001118/15-01-2018>

